

Deanu gielda - Tana kommune

- Alle skal med

Arbeiderpartiet

Kommuneprogram og Politisk regnskap For Tana Arbeiderparti 2007 – 2011

*Kort oppsummering av gjennomførte saker i valgperioden
Gjennomført politikk er i rødt i dokumentet*

Innhold

Fellesskap gir trygghet.....
En trygg barne- og ungdomstid.....
De eldre - en ressurs for Tanasamfunnet.....
Bolig for alle.....
Kultur og tradisjon - Vår felles rikdom.....
Naturen – vårt felles grunnlag.....
Næringsliv, arbeidsplasser og infrastruktur.....

Fellesskap gir trygghet

Arbeiderpartiet vil at alle skal ha trygghet og like muligheter. Det betyr en rettferdig fordeling av goder og byrder. Gode velferdsordninger og fellesskapsløsninger skal sikre at folk fortsatt skal kunne bo og trives i alle deler av kommunen. Dette oppnår vi gjennom en balansert utvikling av både sentrum og distriktene i Tana.

Markedskreftene må holdes under politisk styring. Folkevalgt styring og fordeling skal sørge for et likeverdig samfunn. De som har mye penger skal ikke kunne kjøpe seg forbi køer, og oppnå bedre tjenester enn folk flest.

Tana arbeiderparti vil derfor gå i mot ethvert forsøk på privatisering av viktige velferdsområder og tjenester. Derfor må kommunen fremstå som servicevennlig og imøtekommende ovenfor publikum. En sterk offentlig sektor må i tillegg kunne gjøre bruk av frivillige og supplerende tjenester.

Arbeiderpartiet ønsker også å gi alle muligheter til opplevelser og utfoldelse. Derfor ønsker vi å støtte opp under frivillig arbeid, kultur og idrett, møteplasser og opplevelsestilbud som er åpne for alle.

Tana Arbeiderparti mener at et sterkt og levende lokaldemokrati er en forutsetning for likeverd, vekst og utvikling. Tana Arbeiderparti skal være en pådriver for inkludering og likeverd uansett seksuell legning, livssyn og kulturbakgrunn. Alle grupper av befolkningen skal ha mulighet til å si sin mening. Tanas flerkulturelle bakgrunn er en stor styrke. Det må vi dra større nytte av. Fordi vi trenger hverandre!

En trygg barne- og ungdomstid

Arbeiderpartiet vil at alle barn og unge skal ha en trygg oppvekst. Vi legger derfor stor vekt på gode kulturskole, barnehage, skole- og fritidstilbud.

Tana arbeiderparti går derfor inn for å sikre barnehageplasser for alle som har behov for det *(det er full barnehagedekning i Tana)*. Barn og ungdom skal ha lik rett til utdanning, uavhengig av foreldrenes lommebok. Trygging og sikring av den offentlige skolen er helt grunnleggende. En trygg skole-hverdag hvor det legges stor vekt på verdiene i Tanasamfunnet, skal bidra til å skape positive holdninger til egen bakgrunn og til det å bo i Tana. Tana arbeiderparti vil derfor legge stor vekt på det flerspråklige Tana, at det pedagogiske personalet har god kompetanse, og at skolebygninger og materiell skal være av høy standard.

Tana arbeiderparti mener at samisk språk og kultur er en naturlig del av samfunnet. Stadig flere foreldre uavhengig av egne språkkunnskaper, ønsker at deres barn skal lære samisk og også få undervisning på samisk. Dette fører med seg nye pedagogiske og ressursmessige utfordringer for skolen. I så måte har Deanu sameskuvla og Sirma skole, hvor undervisningen foregår på samisk, en nøkkelrolle. Disse skolene bør også være ressursentre når det gjelder samisk språk innen skole og barnehager *(Deanu sameskuvla er i dag en språkressurs for omkring 50 kommuner i Norge inkl 1 i Spania, hvor man bruker telematikk i undervisningen, skolen er bygd ut i 2010)*. Tana arbeiderparti vil legge stor vekt på at skoleverket skal få de nødvendige ressurser til å makte disse utfordringene. Derfor går vi inn for at en større del av de offentlige tospråklighetsmidlene kanaliseres direkte til barnehager og skoleverket.

Skolebarn i dag kommer oftest fra familier der begge foreldre er i lønnet arbeid. Det har innflytelse på organiseringen av familielivet. Tana Arbeiderparti vil arbeide videre med

muligheten for å tilby barna mat på skolen. Den tradisjonelle matkulturen i kommunen er av stor verdi, og bør gis en større plass i skolehverdagen.

Skolefritidsordningen (SFO) i kommunen bør være et tilbud for alle barn fra 1- 4 klasse. Tana AP ønsker å videreføre dagens ordning om gratis SFO for 1.-4.klasse slik at det ikke er familieøkonomien som avgjør om barnet benytter seg av SFO. *(er gjennomført)*

Tana Ap vil jobbe for å bedre hverdagen for de som er funksjonshemmede *Tana arbeidsservice er et viktig virkemiddel for å inkludere funksjonshemmede og andre som har falt utenfor arbeidslivet. Tana arbeidsservice benyttes i en del kommunale prosjekter*). Det må være en helhetlig tenkning for dette området. En positiv og meningsfull hverdag har alle krav på. Dette innebærer rett til bolig, fritidsaktiviteter, tilgjengelighet til offentlige bygg og tilrettelagte arbeidsplasser *(fått montert automatiske døråpnere, og lignende)*. Fokuset må være på "brukeren" og omsorgspersonene rundt. Et av områdene Tana AP vil jobbe for er å bedre satsene på støttekontakt og avlastning.

Mange ungdommer fra Tana går på skole andre steder. Tana videregående skole har hatt en positiv utvikling. Kommunen bør bidra til at tilbudet der blir enda mer attraktivt.

Landbruksutdanning, naturforvaltning, naturbruk og guideutdanning er meget viktige for bygdenæringene våre og reiselivssatsingen i Nord Norge. For å øke bredden i tilbudet, ønsker Tana arbeiderparti også å arbeide for en allmennfaglig linje i tilknytning til skolen. *(Vi har fått på plass LOSA som er et bredt første års videregående skoletilbud (7 linjevalg) i Kunnskapens hus. Dette innebærer at man har fått redusert antall ungdommer som må reise ut av kommunen for skolegang betydelig).*

Tana Arbeiderparti vil:

- Bevare bygdeskolene og utvikle oppvekstsentrene *(bygd ny barnehage i Boftsa, bedret ute/lekeanlegg ved flere skoler).*
- Sørge for tilstrekkelig ressurser slik at alle som ønsker det, skal få en tilpasset og fullverdig opplæring i og på samisk språk
- Videreføre arbeidet med oppgradering av Seida skole. *(Har brukt mye ressurser, ikke ferdig)*
- Jobbe for å innføre måltid i skolen
- Jobbe for en allmennfaglig linje i tilknytning til Tana videregående skole *(LOSA har tilbudet)*
- Jobbe for å forbedre skyssmuligheten fra Tana Videregående til kommunesenteret
- Ha et meningsfylt fritidstilbud for barn og ungdom *(Har bygd ny flott ungdomsklubb i nært samarbeid med ungdommen på miljøbygget). (Digitalkino i drift høsten 2011).*
- Jobbe for å forebygge rusproblemer *(Vedtatt rusmiddelplanen)*
- Jobbe for flere lekeplasser/nærmiljøanlegg i samarbeid med frivillige lag og foreninger *(Det er ferdigstilt ballbinge i det nye boligfeltet ved Tana bru hvor foreldrene var svært aktive med dugnad).*
- Støtte opp om det flerspråklige Tana *(har hatt godt samarbeid med private samiske barnehager og utvidet Deanu sameskuvla, stedsnavnutvalget er godt i gang, satt av søkbar pott til språkprosjekter, fast årlig bevilging til språksenteret som drives av SEG, rullert språkplanen).*

De eldre - en ressurs for Tanasamfunnet

Eldre mennesker er en ressurs, både for den nærmeste familien og for samfunnet. Tana Arbeiderparti mener at eldrepolitikken må ta utgangspunkt i den enkeltes situasjon, ressurser og egne ønsker for hverdagen. Tana Arbeiderparti ønsker en eldreomsorg som tar utgangspunkt i de eldres ønsker om hvor og hvordan de vil tilbringe sin hverdag.

Som forvaltere av kunnskap om lokale forhold, lokal historie og kultur, er de eldre en meget viktig ressurs for Tanasamfunnet. Med sin livserfaring er de viktige rollemodeller for barn og unge.

Kommunen bør derfor legge aktivt til rette for at barne- og ungdomsarbeidet må kunne dra positiv nytte av de eldres kunnskaper. Å føle seg verdsatt er viktig for trivsel og selvfølelse. Tana Arbeiderparti vil derfor arbeide for å utvikle en seniorpolitikk som bidrar til en bedre og mer aktiv alderdom.

Livskvalitet er også avhengig av trygghet for at man får den hjelp og omsorg man har behov for, når man har behov for det. Det offentlige må tilby tjenester av høy kvalitet som er tilpasset de eldres behov, fra hjemmehjelp til omsorgsboliger og sykehjem for de som trenger mest pleie. Brukerne i eldreomsorgen må gis reell innflytelse over sin egen hverdag. Tana Arbeiderparti vil ikke konkurranseutsette omsorgstjenester. Det skal ikke være markedskreftene som bestemmer hvilket tilbud bestemor og bestefar skal få!!

Tana Arbeiderparti vil:

- Være pådrivere for å opprettholde og videreutvikle dagens tilbud til de eldre
- Jobbe for at eldre som ønsker det skal kunne bo hjemme så lenge som mulig
- Jobbe for å utforme et tilbud innen eldreomsorgen i tråd med brukernes ønsker *(Pleie og omsorgstjenestetilbudet er under en stor evaluering og skal kunne ut i hvordan fremtidens pleie og omsorg skal se ut i Tana de neste 20-30 år).*
- Styrke aktivitetstjenesten *(er styrket)*
- Støtte aktivt opp om trivselstiltak for de eldre *(eldretrimmen)*
- At de eldres kunnskaper og livserfaring skal brukes aktivt i barne- og ungdomsarbeidet
- Jobbe for at de som trenger det får bistand fra hjemme-sykepleien
- Opprettholde et godt tilbud innen omsorgsplasser, syke- og aldershjems plasser
- Jobbe i mot privatisering av omsorgstjenester
- Utarbeide en seniorpolitikk for Tana
- Jobbe for at eldre i Tana får tilbud om opplæring i bruk av IKT. *(er gitt flere kurs for eldre i bruk av IKT blant annet på Kunnskapens hus).*
- Jobbe for å bedre hverdagen for de som er funksjonshemmede

Bolig for alle

En god bolig er sammen med arbeid, utdanning, helse og omsorg hjørnesteinen i velferdssamfunnet.

Tana har mange attraktive boligområder. I deler av kommunen koster boligbygging mer, fordi man selv må opparbeide vann, kloakk etc. Dette kan hindre boligbygging i bygdene. Tana Arbeiderparti ønsker her å se på muligheten for å gi ekstra støtte gjennom låneopptak til unge etablerere som ønsker å bygge ute i distriktene. Tana Arbeiderparti ønsker også å jobbe aktivt mot regjeringen for å få til løsninger gjennom Husbanken som gjør dette mulig. *(Har hatt sterk fokus på boligproblematikk i hele valgperioden, fikk regulert nytt boligfelt ved Tana bru med plass til 70 boliger. Boligfelt med 35 tomter ferdig opparbeidet og bygging av boliger er kommet godt i gang. Kommunen har tatt opp 3 millioner ekstra i startlån fra Husbanken. Dette vil gjøre det lettere for de med svak økonomi til å skaffe seg egen bolig både sentralt og i bygdene i Tana. Det er lagt til rette for sentrumsnære leiligheter ved Tana bru. Kommunen har frigjort noe bygningsmasse som nå brukes til boligformål). Tana kommunale eiendomsselskap har begynt å bygge 8 lav-energi leiligheter ved Tana bru i det*

nye boligfektet.

Det er dessuten behov for flere attraktive utleieboliger til både i sentrum og i andre deler av kommunen.

Tana AP vil arbeide for:

- At alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø
- At alle som vil bosette seg i kommunen skal ha mulighet til å bygge sin egen bolig i et miljø der man trives, og at kommunen skal være positiv til etablering utenom sentrumsområdet og kommunale boligfelt.
- Flere utleieboliger for ungdom og økonomisk vanskeligstilte
- Et bevisst forhold til arealbruk og arkitektur for å sikre attraktive bomiljø
- Legge til rette for at eldre og uføre kan bo i sitt nærområde så lenge de ønsker

Kultur og tradisjon - Vår felles rikdom

Tana er en spennende flerkulturell kommune. Kunnskap om vår historie og våre tradisjoner er viktige grunnsteiner for Tana-identiteten. Tana museum vil ha en viktig rolle her. Ved å ta vare på vår felles kulturarv bidrar vi til å skape en trygg identitet og tilknytning til kommunen vår.

En stor del av Tanas befolkning har samisk bakgrunn. Vi har derfor et spesielt ansvar for å ivareta samisk språk og kultur. *(Samisk barneteater og Tana kulturskole er blitt limet for mye av kulturaktivitetene i Tana. Satsingen på Tana vintermarked, Skiippagurrafestivalen og Tana markedet er store kulturarrangement som setter Tana på kartet).* Samtidig har vi levende kvensk/finske kulturtradisjoner, som også må komme til uttrykk i kommunens praktiske politikk. I de senere år har vi også fått tilflytting fra mange andre steder i verden. Ikke minst gjelder det Russland. Det skaper nye spennende utfordringer for vår kulturpolitikk.

Tana AP har derfor som mål å videreutvikle kommunen gjennom en bevisst satsing på kultur som gjenspeiler det flerkulturelle samfunnet vi lever i, og som gir hver enkelt mulighet til opplevelser og utfoldelse. *(Tana kommune åpnet musikk-/joikebinge i 2009).*

Kunst og kultur er en verdi i seg selv og kan dessuten gi grunnlag for verdiskaping og nye arbeidsplasser. Dette ved at man utvikler nye produkter og tilbud, eller ved at man skaper arenaer for diskusjon, utvikling og kreative miljøer.

Distriktsutviklingen er et svært viktig område å fokusere på for at folk skal kunne bo hvor de ønsker i kommunen. I dag har vi gode skolebygninger i distriktene. Tana arbeiderparti vil jobbe for å opprettholde og videreutvikle disse, slik at de kan fungere som et hjerte for bygda. *Kort tid etter etablering av "Musikkbingen" og i kjølvannet av Skiippagurrafestivalen har flere ungdommer i Tana startet med band og gjør det bra.*

Vi ser det også som svært viktig å stimulere til økt fysisk aktivitet. Tilgang til idrettsaktiviteter skal gi hele befolkningen, uavhengig av funksjonsnivå, opplevelsen av fysisk mestring og fellesskap. *Kommunen har aktivt bidratt til at vi har gode treningsstudioer og gode tilbud til alle innbyggere, både ansatte, eldre og andre*

Tana AP vil jobbe for:

- At et aktivt og levende kulturtilbud gjenspeiler bredden i det kulturelle mangfoldet i kommunen. *Dette fungerer veldig bra.*
- Trespråklig skilting og skilting av steder der det er naturlig *(Stedsnavnsutvalget som ble opprettet i 2008 har gjort en god jobb hittil og jobber fortsatt med dette).*

- Samarbeid mellom næringslivet og lokale kunstnere (*Tana vintermarked*)
- Kunstgressbane ved Tanabru (*uenighet om lokalisering har bidratt til forsinkelse, men det er satt av 2 millioner på fond til formålet*)
- Å støtte opp om idrettsarbeidet (*Sentral i arbeid med ridehall ved Holmfjell, støttet opp rundt større arrangement, gunstig leie av Tana flerbrukshall, byttet ut PCB holdige armaturer i lysløype, Finnmarksløpet, Skimesterskap, Bryting*)

Naturen – vårt felles grunnlag

Folk i Tana har til alle tider levd i og med den flotte naturen vi har. Vi må satse på et fortsatt samspill mellom bruk og vern, som bevarer og styrker den kunnskap om kvaliteter i naturen som befolkningen besitter.

Miljøet og naturens tilstand påvirkes i stor grad også av krefter som lokalmiljøet har liten kontroll over. Vi må holde et våkent øye med det som skjer, slik at vi på et tidlig tidspunkt kan slå alarm om uheldige utviklingstrekk.

I forvaltningen av naturgodene finner man ofte motstridende interesser mellom ulike næringer og fritidsinteresser. Disse interessene kan i blant kollidere med nasjonale og internasjonale miljømål. Det vil derfor være nødvendig å øke forståelsen for at miljøforvaltningen og bruken av naturen, må ta hensyn både til det lokale, nasjonale og internasjonale perspektiv.

Befolkningen i Tana har solide tradisjoner for å leve innenfor naturens tålegrenser. Tidligere tiders enkle livsform og beskjedne teknologi utgjorde ikke noen trussel mot naturen og miljøet. I dag må vi innse at vårt forbruksmønster og anvendelse av moderne teknologi, kan innebære uheldige miljøkonsekvenser. Vi må derfor ha en meget bevisst holdning til blant annet motorisert ferdsel i naturen.

Vi vil føre en balansert politikk, som ikke undergraver kommunenes rett til å gi motorferdselsdispensasjoner. Vi ønsker en kontrollert dispensasjonspraksis hvor man også viser respekt for bygdenes tradisjonelle bruksområder. Tana Arbeiderparti ønsker at de løypene som er åpne for fri ferdsel skal være bedre merket.

Tana er en attraktiv kommune for hytter og fritidsboliger, det kan bidra til økt aktivitet og nye inntekter. Det må derfor jobbes for å få regulert flere hyttefelt i Tana. Samtidig er det nødvendig å styre fritidsbebyggelsen slik at den er tilpasset tradisjonelle næringer, og lokalbefolkningens ønsker og behov. *Det er i perioden klargjort hyttefelt og utvidet eksisterende felt, men det trengs flere hyttetomter i kommunen.*

Tana AP vil arbeide for:

- Økt lokal innflytelse i miljøforvaltningen (*er tatt opp med Miljøvernministeren i møte i 2010*).
- En kontrollert dispensasjonspraksis, som ikke fratar kommunen retten til å regulere motorferdselen i utmark. (*Ordfører har engasjert seg svært mye i denne saken da det er en stor brist i kunnskapen om Tana kommunes forvaltning av motorferdselsloven hos sentrale myndigheter. Har vært i en rekke møter med MD og andre beslutningstakere*).
- Bedre merking av det åpne løypenettet for motorisert ferdsel. (*Satt av midler hvert år*)
- Å hindre at fiskesykdommer sprer seg til Tanaelva. (*Tatt opp hvert år i Grensevassdragskommisjonen*)

- Å få fastslått befolkningens ubetingede rett til å utnytte lokale marine ressurser i tråd med gammel sedvane (*Støttet kystfiskeutvalget*)
- Sterkere beskytning av rovdyrbestanden
- Å bevare det økologiske mangfoldet i fjorden, blant annet ved større uttak av sel og kongekrabbe. *Dagens kongekrabbeforvaltning er bra for fiskerne i Tana, her kan vi Takke fhv fiskeriminister Helga Pedersen for den jobben hun gjorde. Når det gjelder sel så er det stor forskjell i oppfattelse om hvor mye sel det faktisk er i Tanafjorden.*
- En effektiv katastrofeberedskap ved store miljøulykker
- Å ta vare på gamlebyggingstradisjonene som finnes i Tana. *Er litt utfordrende da lokalpolitikere har veldig stor oppfattelsesforskjell om hva som er "tradisjonell gamlebygging" Har gitt signaler om at dette må omtales i Arealplanen for Tana kommune. Eller er det gitt tillatelser til gjenoppbygging av noen gammer i perioden.*
- At det føres en mer aktiv politikk overfor Finland for å bevare naturmiljøet i Tanadalen

Næringsliv, arbeidsplasser og infrastruktur

Arbeiderpartiet vil bidra til næringsutvikling i hele kommunen. *(Kommunen støttet aktivt opp ved etableringen av isoporkassefabrikken, både økonomisk og ved tilrettelegging). I tillegg er Tana våren 2011 blitt rangert av NHO som en av de mest næringslivsvennlige kommuner i Finnmark, med kun Alta og Sør-Varanger foran. Blant samiske kommuner så er vi på topp på landsbasis etter undersøkelse gjort av Sametinget vinteren 2011.* Tana kommune har store naturressurser som kan benyttes for å skape ny virksomhet. Menneskene som bor her er imidlertid den største ressursen, og derfor må folk få gode muligheter til å utvikle seg. Dette må skje i et samspill mellom næringslivet og det offentlige. Kommunen må være med på å legge til rette for desentraliserte utdanningstilbud. *(Kommunen har satset sterkt på å ha gode desentraliserte utdanningstilbud for den voksne delen av befolkningen gjennom studiesenteret på kunnskapens hus. Tilbudet er under utvikling med en stadig større etterutdanningsportefølje. LOSA er også en spennende utdanningsform hvor det tidlig knyttes nær kontakt med lokalt arbeidsliv.) I tillegg har vi fått Øst-Finnmark kompetansesenter lokalisert til Tana som jobber med koordinering av fleksible utdanninger for hele Øst-Finnmark.*

Et livskraftig jordbruk er helt avgjørende for bosettingen i Tana. Utviklingen her er ofte påvirket av beslutninger som tas utenfor kommunen. I Tana skal vi jobbe for å ta vare på de som allerede er i næringa, samt få ungdommer og kvinner inn i landbruket. Miljøvennlig matproduksjon, grunder opplæring og nisjeproduksjon må det satses mer på. Tana videregående skole må ha en nøkkelrolle her. *(Ordfører har tatt opp utviklingen i landbruket med sentrale politikere ved en rekke anledninger, landbruksoppgjørene har blitt bedre for Finnmarksbonden). Utfordringen er at det ofte er eksterne rammebetingelser fra nasjonale til globale som slår negativt ut for Tanabonden eller de som ønsker å starte opp. Kommunen har støttet opp med kjøp av melkekvoter gjennom primærnæringsfondet for å sikre nok melk til Meieriet i Tana.*

Tanafjorden har store marine ressurser som må komme lokalbefolkningen til gode. En lokalt tilpasset marin forvaltning hvor lokalsamfunnene har garanti for et reelt kvotegrunnlag er sentralt. Fiskeri og produksjon av skjell og marine arter gir grunnlag for varierte arbeidsplasser både på sjøen og på land. Det krever imidlertid at den nasjonale fiskeripolitikken i større grad tilgodeser det mest ressursvennlige fisket, og at området tilføres kapital og kompetanse for å kunne være med på det marine eventyret. *(Det foregår en storstilt satsing på fjordområdene i Tana med tilrettelegging av infrastruktur som flytebrygger, kjøp av kai i Torhop og reparasjon av denne. Dessuten har kommunen gjennom sitt primærnæringsfond støttet kjøp av fiskefartøy. Dette har Tana arbeiderparti støttet opp om og vært med og satt i gang).*

En levende samisk kultur forutsetter at tradisjonelle næringer får leve og videreutvikles. Reindrifta er en slik næring, som sysselsetter mange både direkte og indirekte. Det må tas hensyn til reindriftnæringas arealbehov, bla ved at næringa i større grad trekkes med i arealplanlegginga. *Reindrifta i Tana er blant de som driver best i Finnmark både økologisk og økonomisk. Kommunen har nylig sagt ja til å støtte opp om et 3-årig samarbeidsprosjekt med reindriftenhetene om sekretærfunksjon for å få god kommunikasjon både internt og med kommunen.*

Reiselivsnæringa har et stort og uutnyttet potensiale. Hele Tana kommune må fremstå som attraktiv og det må jobbes for å få flere attraktive rasteplasser. Tanaelva og opplevelser knyttet til andre tradisjonelle næringer, natur og kultur burde kunne bidra til å skape nye arbeidsplasser. *(Tana kommune har støttet flere reiselivsprosjekt, det siste "de 7 kaffekok" som er et samarbeidsprosjekt mellom mange små reiselivsaktører i Tana. Gaisa næringsshage...).* I en slik sammenheng må kommunen, i samarbeid med Finnmarkseiendommen, ha en aktiv rolle. Lokal norsk, samisk og kvensk kultur må også i mye større grad enn i dag, på en etisk forsvarlig måte, kunne bruke brukes som grunnlag for næringsutvikling.

Arbeiderpartiet mener at markedskreftene ikke skal kunne bestemme samfunnsutviklingen alene. For å utvikle næringslivet i Tana må staten bidra med infrastrukturtiltak. Vi må ha et mobiltelefonnett som dekker kommunen, vannforsyning, bredbånd til en akseptabel pris, gode veier og strømmnett. En videre satsing på bredbåndsutbygging i kommunen er svært viktig for distriktsbosetningen og næringslivet i Tana. Kommunen må være med som tilrettelegger, bidragsyter, samarbeidspartner og veileder for næringslivet. *Kommunen i felleskap med fylkeskommunen sørget for at det ble bygd ut radiobasert bredbånd i Tana. Dette har medført at de aller fleste har tilgang på bredbånd hjemme. Det dessverre vist seg at kvaliteten på det radiobaserte bredbåndet er svært varierende for å si det pent. I årene fremover må det bygges ut fiberbasert bredbånd rundt omkring i kommunen. Dette arbeidet er i gang og kommunen må også vurdere å gå inn med noe tilskudd der hvor lønnsomheten for utbygging ikke er tilstede.*

Tana AP vil arbeide for:

- Å få mer lokal verdiskapning innen reiselivet. *(Har støttet opp om flere samarbeidsprosjekter i perioden).*
- At flere statlige arbeidsplasser legges til kommunen *(Digforsk, Losa)*
- Økt videreføring av råvarer fra fjord, landbruk og reindrift
- At folk skal ha tilbake sin selvsagte rett til å livberge seg av lokale marine ressurser.
- At kunstige hindre for å begrense lokal deltagelse i fiske, og fangst av kongekrabbe skal fjernes. *(Siden 2007 har det blitt et økende antall registrerte fiskere og fiskefartøy i Tana kommune).*
- At alle i Tana får tilgang til bredbånd *(Dekningsområdet er utvidet betydelig i hele kommunen, selv om radiobasert bredbånd har vist seg og ikke være det aller mest stabile. Det er tilgang på fiber for sentrumsområdet og bygda Sirma). Det foregår en utbygging av fiber rundt i Tana som skjer samordnet med oppgradering av strømmettet. Dette er etter initiativ fra Varanger Krafts eierkommuner).*
- Flere gang- og sykkelstier der behovet er størst *(etablert gang og sykkelsti mellom Søndre-Luftjok og Seida i 2009-2010 som et samarbeidsprosjekt).*
- Tilrettelegge for næringsutvikling basert på skjell og andre marine arter
- Å gjennomføre kystsoneplanlegging for Tanafjorden *(ikke gjennomført)*
- Etablering av Joddu – et nasjonalt kompetansesenter for atlantisk villaks og elvesamisk kultur. *(Joddu ikke realisert, arbeide ble igangsatt og stoppet dessverre som følge av at LBT trakk seg fra samarbeidet. Regner med å ha lokal forvaltningsorgan for Tanavassdraget på plass i Tana i løpet av 2011. Ordfører har*

engasjert seg sterkt i saken og vært medlem i Tanautvalget oppnevnt av Miljøverndepartementet).

- Kompetansehevende tiltak for enkeltpersoner og næringsliv (*Kunnskapens hus*)
- At det kommunale næringsfondet og kommunens engasjement i Indre Finnmark Utviklingsselskap videreføres og samordnes (*Er satt i gang et arbeide med å få til samordning mellom IFU/Gaisa næringshage*)
- Påfyll til primærnæringsfondet (*Har vært fylt på flere ganger med prioritert støtte til kjøp av fiskefartøy og melkekvoter*)

Tana arbeiderparti satser på:

Trygge og varierte arbeidsplasser

Det skal være godt å være Tanaværing

Alle i Tana trenger hverandre